Hürriyet
Sayfa - 12

GEZGİN-MEHMET AŞİN

Yayın Adı	Hürriyet Seyahat	**Yayın Tarihi**	08.08.2011	**Küpür Sayfa**	1
Referans No	15816245	**Etki**	Tarafsız	**Tiraj**	443558
Renk	Renkli	**STxCM**	773,00		

Seyahat yazarlarından bayramda yurtdışı önerileri

Ramazan Bayramı'ndo, cuma günü izin almayı, başaranlar altı gün tatil yapacak. İnnisiz yurtdışında değerlen. dirmeyi düşünüyorsanız, eylül başında en güzel günlerini yaşayan, dört saati aşmayan uçak yolculuğuyla ulaşıp, altı günde keşfedebileceğiniz pek çok şehir var. Hürriyet Seyahat'in yazarları Mehmet Yaşin ve Saffet Emre Tonguç sizin için seçti.

Eylülde İsviçre gölleri

GEZGİN Mehmet YAŞIN myasin@hurriyet.com.tr

Bu aşkınızda bana en çok sorulan sorulardan biri "Bayramın Bayramı'nda yurtdışında neresye gidelim" oluyor. Eylül gerçekten için en ideal aylardan bizde. Doğa biraz daha renklenmeye başlar, havanın serahlığı geçmiştir ceraadan bezdirmez. Tatilcilerin çoğu artık evlerine çekildikleri için ortalık daha tenha olur. Size bu hafta bayram için iki eylülük öneresoğlm. Bunlardan biri eylülde daha da güzelleşen İsviçre gölleri olacak. Diğeri ise çarkıeyla dilâve destan olan Portofino. Size bu hafta bu iki rotekma daha önce yaptığım geziler anlatmaya çalışacağım.

Cenevre'den Montrö kentine gidin trenin penceresinden akıp giden manzaraları seyrederken, aklıma Nazım Hikmet düştü. O da İsviçre'yi bir tren penceresinden seyretmiş ve şu dizeleri yazmıştı:

"Geçtiyse İsviçre cenaber / gitmeyi bu ikiz mekana daha önce yapılgım gezileri anlatmaya çalışacağım.

Cenevre'den Montrö kentine Gölü'ne balan otele geldiğinde gün çoktan çekip gitmiş, yerini ıslak bir geceye bırakmıştı. Bizim İsviçre'de olduğu gibi, burada da sokaklar çoktan boşalmıştı. Sabah yağmurlu bir güne uyandım. Karşıdaki lacivert dağların ardında, günün parlaklığında bir ışık yükseliyordu. Yorsağında gece yağmurunda yeni eklem olmuş ormanlar, beyaz dumanlar saça saça uyanıyordu.

TRENLE BAĞLAR ARASINDA

Mamara, insana bir başka boyutta taşıyacak kadar etkileyiciydi. Zaten Yahya Kemal Beyatlı da "İnte Siyle-nâz" şiirinde, İstanbul'un güzelliğini anlatabilmek için bu gölleri örnek vermemiş miydi: "Benzetmek sî mazun sana dünyada bir yer! / Eylül sorunda böyledir İsviçre gölleri"

Sabahları erkenden Montrö ikelesinden küçük bir vapura bindim. Vapurun yanından beyaz kuğular süzülüyordu. Dağların görünüşü dargın vaya yaramaşı, içinden bu dağın suyu çıkmak, okyanuk geçiyordu. Neresye bakıcam bağlı bir kartpostal görüyordum. Ne pansik ilmaslardı bu İsviçreler.

Vevey surlarındaki bağların yaprakları sararmaya başlamıştı. Ikelesin önünde beklayen vapurdan ayrılmaya bağlamıştı. "Şavap Deni" ne bizip, bağların aşağısından dönerdüzer tepeye, Cheabrez'ye tırmandım. Sonra Lavaux bağlarında hasatlan sıda kalan üzümlerin tadına tadına baka baka, asfalt patikaların arasında dolaşmaya başladım. Tepeden bakınca, gül, lotüzdeki yelkenlilar, bulutlar, martılar, kuğular, köyleri kırmızı damlı evleri daha da hoş görünüyorlu.

Veneik İçin gittiğim iskeranda, gün batımı bir manaya ıtırdım. Montaye bakmadım bile. İsviçre'nin izziz peyzıdlerinden (tane ve yıllanmış) bıkmış çeşit ve yine bizz nalan, pastırma, sosisten oluşan bir şaıkıstet'a bağlı soyledim. Aslında neşgin İsviçre'nin fakir bir mutfağı vardı. Bekede ve restoranlarım çoğunda ana yemeği, eettimiş peyntile ekmek oluşturuyordu.

Yemekten sonra bir otobüse bindı, yan yolulu gölerle etrafı seyredevek Montrö'ye dönüdum. Bu kent İsviçre'de sevdiğim yerlerin baş köşesinde yer alıyorda. Sahil boyu ıslanmış ağaçlar, penceresinden seyrancılı sakin mehtuyunu ardan eeferi, kıyıdaki küçük parkı, tepelerdeki paleleri her türlü ölçe açıdı.

DAĞIN TEPESİNDE

Rasiklı gole karşı daha yüksekteydi. Daha sonra bir otobüse binip İspelere doğru yol aldım. Ormanların arasından geçip giden yol bir saat kadar sürdü. Dağların ortasında, 1350 metre yüksekliktekki Villar-sur-Ollon kentindeydim. Otelde odamın penceresinden görünen manzara muhteşemdi. Ayağımdaki köye sis inmişti. Biraz İlerde Alplerin en yüksek ürveci Mont Blanc, tüm heybetiyle çevresindeki dağlara tepeden bakıyorda. Onda kalığım üç gün boyunca nefesimin yettiği kadar dağlara tırmandım, ormanların arasındaki patikalarda yürüdüm, serin ve temiz hava ile eğlendetini dinlendirdim. Dönüş yolunda kendimi yeniliemiş hissediyordum

Aşkın limanı Portofino

Portofino'ya "bir çırpıda" gidemeyeceğini biliyordum. Çeşitli mekanlarda yerek ve manzara molaları verecektim. Önce Po Ovası'na geçtim. Ova bittice, İtalya Alpleri'ne doğru tırmanan yola saptım. Nefis bir yoldu. Açık yeşil, koyu yeşil, sayısız yeşil, nimrüt yeşili, sarı yeşil... Tepelerde bitiler bu renkler mevcuttu. Arada bir gözünen kırmızı ve pembe açıyorlar, taliedeki renkleri tamamlıyorlu.

İtalya Alpleri'ni aşıp, Cenova istikametine doğru giden yol, çok virajlı ve tünellidi. Bir tünel biter bitmez diğeri başlıyordu. Üç saat boyunca basın zirveye çıktım, bazen ovalara indim. Bir süre sonra, yolun yükselişe bir yerinden Cenova'ya gördüm. İtalyalıyım ba en eski kentl, unutkan gözüme hiç de hoş görünmedi. Bir taş yığını gibiydi.

Cenova'dan sonra 50 kilometre daha gidince, denizkıyısında San Margherita kasabasına geldim. Geceyi geçireceğim bu yerleşim, yeşil tepeleile turkuvaz renkli Akdeniz'in arasına sıkıştı kalmıştı. Tepelerdeki köşkleri, palmiyeli yolları, sempatik çıplaklı parkları, nazar, yeşil, sarı, sıyaa kurunu badanalı evleri gözünüzü, "İşte cennet" dedim.

İskelenin karşısındaki bazı otuzbişlumda, denizde yakamızlar oynagmaya başlamıştı. Garson bana sormadan, eğlıtıılmış uzun bardaklar içinde, bu gülü şeftali votka getirmişti. Hunur içinde ıçkimi yudumlaıkken, çevreyi gözüm altına alıngıtım. Bıkıcılı kapalı olan takta kepenklerine bakıdıma, yaslaçılar eskenden gitmişti, İskelenin uzundaki uzoıcu, Portofino'ya gidecek yolcuları bekliyordu. Bazda beyden başlıcı, bir kaç yıkıngıklı İtalyan eskeğiyle gizsel kır vardı. Hıyarıcıtıdı sağlar ve bakıcı çalan temlerliyle, ıeşe içinde hıtıtlerine kur yapıyorlardı.

PORTOFİNO YOLUNDA

Ertesi sabah erkenden Portofino'ya doğru yola çıktım. Motorla gitmek yeğtim, kısmalı izleyen beş kilometrelik yolu yürümeyi tercih ettim... Bir tarafı dacın, diğer tarafı yeşillik sepe-cian yol olduğuı keyifliydi. Sol koyunudaki çıkıtlı kumsalda, eylül güneşinin tadını çıkartan dilberler, o mıhtıeşem. vücutlarıyla ceza serpe ununuyu. Yürürken kendimi "I found my love in Portofino" şarkısını mırıldanırken yakıalıdım. Bu yakıalıeş beni, bagunda kasak yeğlerinin estiği gençlik yıllarıma getirdi.

Portofino çıkıcısı, 67'ı yıllanı sonuna doğru ilk kez, Sesen Cumhuı Ona'ın "Fıkıkar Arasında" programında ölmüşlıtı. Şarkıdaki dalga sesleriıi duyuıuca, Portofino'yu bir tepesin. iıtıtıode dıgıleıdıjtı. Hıdıadıl bu küçük kasaba, denizin koyunuıdeydı. Takımıı CD çıhıyelim. Şarkımın ikinci mısranına ilt tüıtü geçıyıyıorduım. Çünkü diğer dileıe İtalyanca yanlıtıştı.

Vıırıoken şarkıdan şarkıya atlamıştım; Paul Anka'nın "Diana"sı, Neil Sedaka'nın "You Mean Every Thing To Me"si, Pat Boon'un "Speedy Gonzales"i... Tatlıl ki Vittorio Palıtteı'nıın "I found my love in Portofino"su. Hıpıstıdını. Nıre ilıçıer mıura söyleıkeen, gençliğıne doğru yıuıtalığınıza sandım.

KOYLAR AŞK KOKAR

Once Portofino tabelasını gördüm. Hemen altında asılan tabelada ise Kilıkıoto çıhanamıdın konusunda eiıricıler uyarılıyoıdu. Sağ tarafıdı tepede, ıanlı Şıkıadılıo Ondi ağaçıarın arasında kaybolmuştu. Dar bir sokaktan İndığımı kilometn sıoıunda, bir doğın tüsenıin ortasında buldum kendimi. Gelinle damadı kutladıkıan sonra, deniz kıyısına doğru yoluma devam ettim. Ünlü Portofino, bir koyun etrafına toıakıanıış, sengıemek eıdecıen oluştuıu küçücük bir kasabaydı. Bir kahveye otuıup, soğuk bira eağlıkıda ceveyşi seyretmeye dıdıdım.

Portofino, diğer küçük koylara benziyordu. Assso, Sıgıacık, Turunç, Gümüşlük, Bître gibi. Bıtün koylarda hava nedense buran buran aşk kokardı. Ara sokaklarında ne aradığımı bilmeden, akşama kadar dolaşıp durdum. San Mıagherita'ya dönemeden önce elime bir kadeh ıamanyak alıp, koya bakınak son kez "I found my love in Portofino" şıtıeleıri mırıldandım.

Bu romantik geeıyl bayram tatlıında sizlere de öneriyorum.

170 ulusu buluşturan Malmö

Saffet Emre TONGUÇ
saffet@saffetemretongus.com

Tarih boyunca yürüdüm Sofia sarayı yapan Danimarka ile İsveç'i Öresund Denizi ayırıyor. Eskiden nadese farfıot seleciel bu ülkeleri birleştiriyoıdu, 2000 yılında açılan göıkeıdi Öresund Köprüsü ile deniz aşıldı, ulaşım hızlandı. 1991 yılında Danimarka ve İsveç arasındaki yanlı bir anlaşmanın sıdıdan inşaatına başlanan ve yaklaşık dokuz yılda tamamlanan köprü toplam 16 kilometre uzunluğunda. 4 kilometresi tünel, 4 kilometresi yapay ada, kalan ayaklı ve asma köprü. Bu muhendislik harikası Danimarka'nın başkenti Kopenhag ile İsveç'in üçüncü büyük şehri Malmö'yü birbirine bağlıyor. Üstten ikiye şeritli otobanın, altıan da elektrikli hızlı trenin geçtiği köprünün 2010'da 10'uncu açılış yıldönümü kutlandı. 2003 Temmuz'unda 10 milyon'uncu aracın geçtiği köprüyü günde yaklaşık 7 bin vasıta kullanıyor. Fıyatlar gayet yüksek. Otobiıdeıin ödediği nakan 220 Euro, motosikletler tüı 22 Euro verıyor geçiş için.

170 ULUS BİR ARADA

İsveç'teki 140 kale, bin ortaçağ kilisesi, 28 milli park, 10 ilin kilometrelik bisiklet ve doğa rotoıyla yıllarıyla her geçil turiste ilgisiz gelen bir ülke. Yıanlıçıısıı açısında Avrupa'nın hıçıbıı büyük ülkesi, yanı ormanlıı kıçık, Stockholm ve Göseborg'dan sonra üçüncü büyük şehıı Malmö'nün nüfusu 300 bin, 100 dilin konuşulduğu ve 170 farklı milletten insanın yaşadığı kosmopolit bir yeıiıgıin. Mıhıum yıanlıı 381 gücymen. Malmö'nün tarihi 1170 yıllarına dayanıyıı. 11 - 17 inci yüzyıllar arasında Danimarka'ya ait olan şehir, bağlamgıçlı bir ülkeyle bitıaş; eıyden oluşan küçük bir köyıü. Bağlıçıığıı yanı sıra özellikle tüısıete ıüzerıü bir merkez haline geld. 1540'da Belediye binası ve Stortorget (Şehir Meydanı) inşa edildi. Bence Avrupa'nın en güzıı şehıılerinden biri olan Malmö'yü gezmeye önce şehir merkezinden bağlayın. Arıkıadan Malmö Kalesi'ne sonra da mııhteşem bir gökdelen olan Turning Torso'ya gıdıın. Şehir meydanının ortasında Malmö'yü Roskilde Antlaşması ile teknr İsveç'e kazandıran Kral 10'uncu Karl Gustav'ın heykeli bulunuyor. Meydanda dünyanın en eski ıczmacılarından biriıi gösıeıdıdıı. Dilğıeıet Dubrovnik ve Tallınn'de (Letonya) İıcıaesi, 1577'de 2'ıcı Frederik tarafıadın yaptırılmış.

Stortorget, Lilla Torg ve Gamlar Adıdı Torg meydanları şehrin en hareketli ıokıaları. Tarihi binalarda kı kafeler, restoranlarıyla ünlü Lilla Torg sanıtlıse yemek için ağlıçıgıı İrıdıdı. Sıdıegıatan ise yayıaıın açık bir alıyvıdı caddesi. Kentin açıkhava panarı Möllevongstorget, farklı etnik grupların restoranlarıyla dolu. Şehrin semboıü ostıoçıdı bir hayvan olan Griffin'e dağıdık yıeıerde narlıayıacıkının, hatta Gustav Adolfs Torg Meydanı'nıın bir heykeli bile var.

GÖKDELİNDE DÖNEN VÜCUT

Kısaıyın en eski Rönesans tıpı İsıeıel Malmö'de. 15'inci yüzyılın sonlarında inşa bilgesıin ilınıı deniz trafiğini kontrol amacıyla inşa edilmiş. 1536 ve 1542'de Danimarkalılar tarafından ele geçirilmiş. Sonraki tarihlerde restoranyıanlıda gezıel özelliğini korıuıuıg. Kalede beş müze ve bir akvaryum bulunuyor. Doğa Tarihi, Modern Sanat, Teknoloji ve Denizcılık Müzeleri, Kınıuıan Det. (www.malmo.se/turoses)

Turning Torso, 190 metre yüksekliğiyle Kopeıhı en yüksek gökdelenlerinden. 2000'de tamamlanmış. 54 katlı yapıyı tasarımı Valencia'dıkıi Bilbao ve Sanat Şehıı'de New York'taki Ground Zero'ya da imzasını atan ünlü İspanyol mimar Santiago Calatrava Valls'a ait. Kendi ekseni etrafında dönen metl bir insan temsıl eden bina dıkkat ıdıet begeeıden oluşuyor. İki katıadı bıtıun, en ıdıtıadı bıtıut bıl ıtıar gıre sıat yıınıde 90 derece dönmüş durıuyor. Ofıslerlı ve 147 lüks dıdıreıı yer ıdıığı bıtıa bıaıdıınıeyıı'ıın en yıksek ıoıdıaısı.

İsveç mıdfağın tatmak için Belediye Binası'ndaki Radhuskallaren'i denemeyıdıiıziı. Yemekleri lezıı, fıyatları uygun bir başka mekan Smak. Salıadıaıen büyük bir kısmığıkı ve farklı ülkelerin mıtfıaklarından ürerıdeı ıunıuyor. Gece hayatı için Tamgo ve Slagthuset'i denıeyıdıiıziı.

Köprüler arasında romantizm

Kıınıal Kan Kilisesi

Balık Dezisi koyıanıda, gıınıeşin batmadığı beyaz geceler ağıstos başında sona erdi. Bıayın tam ıanat şehıı St. Petersburg, gıınıdüzde ışıdıı geceleıe döıdı. Rıalandıya Kıofınıd'ıadı, ıalıaıar üzerine kıurıdı bir şehir St. Petersburg. Neva Nehıı'ıın denize dökıüdüğü noktada, irili ıılıdı 42 ada ve çevreıesındıı ıdıanıdıan oluşuyor. Birbirlerıen gizıeı 342 köprüyle birbirlıe bağlanıyor. Türkiye'nıın tarihi kentleriyle karşılaştırıldığında, yeni yıetme demeblıerıdı kadar genç bıı şehır. Osmanlı'nın Lale Devri'ne hazırlandığı 18'ıncı yüzyıl başında, Büyük Petro'nun emriyle kıurıdı. Neva'nın denize dökıüğü noktadıdı hatıalıkıar kıurıuluşu, yapay adalar oluşturuyıu, bıtıtıınıdan gizıeı saraylıar, binalar inşa edildi. Müzeleri, konservatuvarı, sanat akademıeıerı, konser ve oyıgı salıılarıyıa beş bin sanat şehrı olıdı. Rusyanın en büyük bıeıreıleri, yazarları St. Petersburg'da doğdu ya da yaşadı. Igor Stravinski, Dmıitri Şostakovç, Sergey Rahmaninof hayata gıdıeıdı bu şehırde açı. Rıusıdı Korsakov uzun yıllar müzığıa bağlıeıntıdıes ayrıtımadı. Çaykovski bu şehırde ölıü. Bıleteıyıdıara gelıınce... Mıkhail Lermontov, Anna Akıneıdıova, Vladıımır Mayakovski, Dostoyevski, Puşkın ve Gerıdıeıtlık Müzeleri, Kınıuıan Det. (www.mainz.ru/ruses)

Turning Torso, 190 metre yüksekliğiyle Kopeıhı en yüksek gökdelenlerinden. 2000'de tamamlanmış. 54 katlı yapıyı tasarımı Valencia'dıkıi Bilbao ve Sanat Şehıı'de New York'taki Ground

Hermitaj

Petrovski

Kentin en gözbeıcıl sanıyı bıtı bıdıgesıdıı. Petırhof, gıdıeıcıli bahçeleı, İıdıiyeıli çeşmeleıyıe bir sanat eseri. Neva Nehrı'ı kıyısıadan bıteıeğıtıe bir tır tıekıesıyıe saıay bahçeleı arasıada tıara çıkabiliı ya da vıırıeyerık gıdıeıdıi bıtıaıan geıeıdıiıdıiıı.

Hermitaj'ı bir müze-ıarak tanımlamak zor. Adeta şıaıtlk sanatlıı evıesıı. Pek çok ünlü dünya ressamının, heykeltıraşın eserleri bu müzenıin koleksiyonunda. Ayrıca porselenden, saıaş aletlerıne kadar farklı konularda ıdıtıaı koleksiyıoıar seıgıleıyıoıuz. Her eserin ıızıınde bir dıaıbıa dıurarıa, bıttıınıesıı bıaıbalar aıdıeıbı.

Eğer ıarıata meraklıysanız en az iki gün ayırmanızda yarar var. (www.hermitage.ru)

GÜZEL MİMİ'DEKİ TEKNE TURLARINA KATILIN

Kıaıesıadan çıkıtın paıoramalı manzarasını seyredebileceğınıiz Aziz Isak Katedrali, bazıın dıindıireıek kadar gıdıeıdıi bir yapı. Geçmişten günümüze kentin en modern semt Nevsky Prospekt'te yürüıdıen romantik kanallar, köprüler arasında bıtıtıtıadan gizıeı binalar, yeni Rus zengınlerinin avuç dıdıoıu para harcadığı üstü maşmalar, AVM'ler gıoıeıdıcıdıı.

Bu bıdıgeıdıı'ıdıı tıekı ıestoranlar İğdıdıl yıekıınıyıoıuz, geleneksel lezzetleri tatmak istiyorsanız Moıskıovets Dıeaın'e (Bıadıleıva Caddesi No: 35) uğıaıyıdıkıdıı. Fıyatıdıı yemek mıizağı ağığıdıadı kaı, dıana, kıuı etıadıa yapılmış ıı mıütüş lezzetleı sizı bekıiyoıı.

Akşam hava gıdıeıdıe, yıldıdıeıın ıdıtıadıa kentı gıdıeıek İçıı Neıesky Prospekt'ıe hareket edıen tekne turlarına katılabilıdıiıziı. Fıontanka ya da Mıoıka kanallarında dıüzeıleıeıı turlar sıaıasıda İçıı de ıkıanı edıiyıoıı. Gece yarısı kentı ban köprüleı açılıyıoı ve büyık gemıiler ıınanıara yıoıaıyıoı. Bu da gözıdıaıeye değer bir manzara.

Eğer ıarıan bıdıahıosınıı mıutfağı yerıı ürünleıtı ıatığı Kıumıçıyı Punır'a uğıayın. Bu ıengıeeık paıada yerıı peyıtıdıeıdıı paıağıaı, bıdıaı pıdıoıeıı ürünlerıne ber çeşı bıdıahıdıdıı. Kıumıçıı Peıesıdıa Str. 3'ı Ortaçağ'dan günıımüze Rus sanat ürünlerının sergıeıeıdığı Rus Müzesı'ıdıe yazın gündıeı tüm çocıdıaıa yönelık Rus geleneksel el sanatları atıölyeıeıı dıüzeıleıyıoı. Çocıdıaıa bıeı bebek yapımı, ceramık, kağıt etıjıeı konusında bılgı verılıyıoı. (www.runmuseum.ru)